

Paulsh PHILIPPI kuhtée akchiwakíialaxuahcheesh ala kuss baawaalaátdeehcheesh hinné koók.

“Shóotaachi?” hek Paulsh.

1 Awaasúualahum Philippi huuash kuhtée koon akchiwakáauash Christ Jesus aláxpak dii hawátkaatuuash deéla dís bacheeíttaahuash dak ak dii kuxshéesh acháappaa hinna baa baalaáche díilun díiluss díawuuk. Paul huuash bíik. Awáxpe Timothy huuash koóm Christ Jesus ak iláakuum ak baa hilakuúosh bíiluk.

2 Baksáau Akbaatatdía dak Jesus Christ Baxxiilaatúuash kóosh dak dii daásdeéalakuuash ko ii al ítche áalahkuuash koochihtéewiam awáxpak bahchiwakáauk.

Paulsh Philippians ala chiwakáakuuash

3 Shóon dii basshihchít ammaa ii dii bahchichéwahche ii bas Akbaatatdía kusseé “Ahóoh.” baaik. 4-5 Deéla ko baapéesh hinna Baleiichiweeítcheesh an dáhkalattuuwasseeesh koottaléesh aa hilaakée kóosh díixaxua bii aláxpak baa díaluua ítchiluuash kal ii hinna Baleiichiweeítcheesh bilaxpáake kalako ii éhkuulak baliaatuuk. Iwak ii an bahchiwakíitatchee díixaxua bahchiwakáawalakuuak koon baawihkammáachik. 6 Hinné kootífhmaachim éwahchek.

Akbaatatdía al ítche kuss dii kulussáalawe aa Jesus Christ
ala chisshíwiash ko baapé híihmaachik. Koottannák
kan dii annawitáahiliihmaacheesh balásduupassaak.

⁷Kooták. An dii awáchissuuash Akbaatatdía baa an bii
díahcheesh an bii dáhkuxsuuash ítchiluum heelassheen
díixaxua dii baa baashihtawalákuuash annámmaak. Shóon
bii daxtúu xuh hinna baleiichiweeítcheesh bilaxpáake
ishóochissaawaalak kootkaáshim al éwahche baachiweéék.

⁸Hinné ala koottáahileesh koóm Akbaatatdía éhchek. Christ
Jesus an dii íchissuuash hinna an dii bii íchisshihkuuash
ko kala koottáahilik. Kon bii áakaawachihchem
díixaxua dii awákaawissawakaauk. ⁹Heem ammaa ii

bahchiwakáawalabkaaush hileén koóuk. Kannaabach
aláchissaalaaliolak haak ammaa ala koottáahileesh al
élahkuuash shóossaalaht ii díaluulak ¹⁰haak an dáhkalattaak
baa an díalaaliilush daacheesh dii éhchehcheoh. Hinné kal
ii bahchiwakíiash kal ii baa dáhkalattaak díalaak kalako
ii xaxúa élahchekaasuuash koók. Iisakkússee shóon Christ
chisshíilak baa chilasshihchiwíak. Hilaakée ko baapé ammaa
iháatdialuuleetak ammaa díhkaxsuuleetak ammaa dii
aaliíoleetak dii ítchikaatuulak ko ii bahchiwakíik. ¹¹Haak
Akbaatatdía ammaa dii dáhkuuash koótdaawialuulak
Jesus Christ dii baa áakaawachihkuulak koótdaawialuulak
kootíihmaachim ko ii bahchiwakíik. Koótdulak kalako ii
hileen bilaxpáake kúh Akbaatatdía chikittaakuuák dáshe
dáasaasuulak baliatak ko ii koótbaak. Koótdulak dii íkuulak
Akbaatatdía bilaxpáake hoowikáattaak baa tátchihkaak baa
annawikaáshihcheihm éhkuulak baliachik.

Paulsh baa shóotaache

¹²Bakúpkaattuu hinné dii éhcuvwahchewiawuuk. Hinna
baa ala chúuss baaléehetaa bii hiléessaawioohetaa kootáa
bilaxpáake baleiichiweeítcheesh baachiwaáuk. Heehtaa bii
dúttak bii daxchílom kalako ii hinna baleiichiweeítcheesh
bilaxpáake ak iikukkó kannaa áxpihkaalawik. ¹³Kal
íwahkooteesh akíssatdeeom bii dáacheehkuuash dak kootáa
awaasúuiseesh akíssatdee ak íassee xaxúa dak awaasúualaho
hileen bilaxpáake al ahó ak kooléesh dak hinna Christ is
baaaliichiweeítcheesh aláxalaa déewahcheesh kalako ii

bii daxtúum éhcinkaasuuk. ¹⁴Hileén bii daxtúua héelapko Akbaatatdía an bii kuxsalaachéesh ak baa kalátcheesh al ahó íkaakaak kalako ii Akbaatatdía kúh ala kuxshiwía an bakúteen iluuakuuwíash kalatchekaasáauk. Heem kannaa iisásshiak ii baa ala xaxxíuleetak hinna Akbaatatdía al ilíia baatcháacheesh ii aláxalaa déehkuuk.

¹⁵⁻¹⁶Iwak ak baa kalátche ham bat balíiwahkalattuum Christ is baa al iichiweeítcheesh baawilísshissaak asíitkaashbuuk. Heem bach awáxpak aláxalaa déewahkaawakaauk. Bii íchissak Akbaatatdía koóm hileén bii díushiiash al ilfia ítchikaasheesh ko bii óhchipchihchewiam éhkuum Jesus Christ is baa al iichiweeítcheesh bii áxpak baa éhcéhkuuk. Deéla iwak ak baa kalátcheesh iháaum kúh bii óolitak bii iichúulaak Akbaatatdía an bii ii baa hiléesh kúh kootúulak hiliatuuk. Bii áxpilishtehkaak bii iichúuleshtehkuuhataa kootáa baleiichiweeítcheesh aláxalaa déehkaak aaxualichíssuum aliipaátdeetak. ¹⁷Kooták. Christ is baa al iichiweeítcheesh kúh baa éhcéhkuuk. Heehtaa daasalakootúua ítchissuuk. Akbaatatdía al ii bii baa hiléesh íiluh kootúulak hiliatuuhataa an baa dasshihtúash iháatak. Hinna hilíateesh bilaxpáake ahúm píisshe daáulassheen awóolitak iichúuwelak hiliatak bii daxtúum héelapko kúh ii bihchi baailíshekaashbaalak hiliatkaashdom kootássaak. ¹⁸Is biipúusaapdak íwahkootuuk. Heehtaa alíipdeetak Christ is baa al iichiweeítcheesh bilaxpáake kuss ii aláxalaa déehcheesh kuhkaláht kal ii balásitchik. Daasúua díataahiluu xuh baaleetdak kuk kala shóohtaa shóotuulahtaa it ii baawihkammáachik.

Haak baawihkamáatbaakahkuwihamachik.

¹⁹Hinné kal éwahcheesh koók. Akbaatatdía kusseé dáchiwakaawiilakuuash Jesus Christ koóm Baleiláaxbaaxpaam bakóosh bii kuxshéesh kalako ii hileen baa baalíuom chúuss baaléesh ii bii kuxshikaáshiihamaachik. Kalako ii bii áake sáasaalaataak kan bii dússhipbioom ko ii baawihkammáatbaalicheesh koómmaassaawiik. ²⁰Kala shóohtaa shóotdaht an baa bulusshítdeetak an baa bihkaxshíleetdassheen bii áake déaxalaachim éwahchek. Hinna díuptako an bii bilaxpáake an bihchi bulutchéesh deéla shóon baashbiáwaalak an bihchi bulutchéesh

Christ bahchikitchéesh ammaa díawaawakoosh ammaa sheewáawakoosh xaxúa kal ii koochihtáweesh balasé chichútbahkaak an bii baa ala xaxxíleeteesh ko ii kooták.

21 Bii bilaxpáakdak Jesus Christ bahchikittaawakbaalitbiáwaak baa biipéesh kuttáchik. Heehtaa baashdák Jesus Christ awáxpak bii koonnák kannaa heetashtéehmaachik. **22** Deéla it bii bilaxpaakéelak Christ an bahchikittaawakbaalichéesh dak ammaa díawaawako ítchiwaak. Heehtaa díuptako shóotbaawiawaalak bii bilaxpáaka xuh baashdák shóokee ko ittéelak baalaaxták. **23-24** Christ awáxpak bii koonnák ko heetashtéehmaachik. Hinna awé áakeen bii kooléesh kuk baaleetak. Heem hinna awé awíhchish baaléewisséhik. Heehtaa an díhchi bii kuxshílahcheesh ko ii it bii bilaxpáakeesh kuk ko bas biipkaaséek. Kalako ii Christ it kuss baaleewiawaasséek. Kalako ii balásalakootdeetak hinné díuptako shóokee ko díawaawiawaalak baalaaxták. **25** An díhchi bii kuxshílahcheesh kusséesh kan balásduupassaak. Heem bilaxpáakbewiawaam díss baaléem kalakoon díixaxua ii bach awáxp baa díawaawohmaachim kal éwahchek. Kalako ii Christ an dáhkalatcheesh kannaa itchikaaséehmaachik. Kal íwahkooteesh kal ii baalíhkammaatdohmaachik. **26** Kooták. Christ Jesus kala chii dii bii kuss chisshíihchewioosh kalako ii dáshe báaxxiilaalohmaataak kusséesh ii "Ahóoh." daalohmaataak an baalíhkammaatuuash baatcháachiihmaachik.

27 Christ an dáhkalattuuash ko kan bii kala kootdássheen baleiichiweeítcheesh dii baachimmíhkuum ala koódtuuash bat shéessee an díhchi dilúttuuash ko kootáalah. Dii awákaa boó xuh an dii biikukkóosh aweeláaxaasak bach aláxpak baa díaluuash ak dii iichúulaak hinna bale iichiweeítcheesh kúh ak iichúuleesh díikukkussuum ko ii éwahchek. Christ is baa al iichiweeítcheesh dii kalátchehchewiassaa baa ihée dii kalátchehchewioo díikukkussuum kúh éwahchek. **28** Hinna baalíhkammaataak dii baa ala xaxxíleeteesh kalako ii ak dii iichúuleesh dáaxaxxisaak dachíliissaataahileesh kúh éwahchek. An dachíliissuuash kalako ii Akbaatatdía xawíikaassaak baa hámneettaahileehmaachim éhcheohmaachik. An dachíliissuuash kalako ii Akbaatatdía dii íassiiak dii iléehmaachim hilaakée dak ii baa koochihtéesh

élahchelohmaachik. ²⁹Ii kootéesh Akbaatatdía al ii dii ítchikaassuuash Christ dii kalátchekaashihchek. Heelem Christ an bahkaláttuuash bíluh ko ii Akbaatatdía balee baa chúuss déehchewiak. ³⁰Heem hinna íwahkooteesh hinné chichéhkaalah. Hinna Philippi kuhtée bii koolám bilaxpáakuum ammaa bii chúuss déehkuuash baatcháachkaassuuash alákuuk. Hinna Baleichiweeítcheesh ak iichúuluum hilaakée dii baatcheesshiíakaau koottaléesh bíh bii kootúuk. Heehtaa koómnaassaak dalásatchutdahkuum éwahchek. Hinna an baawalaáche an dáamnuuash bilaxpáake iháaum it bii kootúum ii élahchelohmaachik.

Christ ala cheéshdeesh dak baa iíschiisaaleeteesh dak.

2 Christ balee píishko páachileesh bíluh kalako ii bat píishko bapchílewiilush daachik. Christ balee íchissheesh ii balee chilaschéesh bíluh kalako ii bach awáchisshiwiilush daatak bat bahchilaschikaáshbiiilush daachik. Baleiláaxbaaxpee koon bíluss iláak bíluh kalako ii bach awáxp balíiwiiilush daachik. Christ bílussee balee daásdeekaashbilikkuuash bíluh kalako ii bat balásdeewakbiiilush daachik. Christ bahkaláttaak Akbaatatdía is bilaxpáake awáxp baa díawuulak kal ii iwak xaxúa díawaawiawuulak kootíihmaatak díawaawiilush daachik. ²Baleichiweeítche al ii dáhkalattuua hawátkaattaalah. Daláshawattaak bach íchissaalah. Bach áxp baa hiláalah. Bat shéess baawísh íttaalah. Dii íkuxxache Baleichiweeítche éetshii déehkaalah. Koótdulak bale daásitche aalasshipím ii bii íaxuaihmaachik. ³Baa an díaluuash xuh ii baafaleetassaa xuh ii bat dasshipbíassaak dilíiwaaialeetdewiassaalah. Baaleettaa ak cheéshdaalah. Díinnaxuoosh bat chikittaakuuák bat baa ánnuuosh ko bassáahkaalah. ⁴Díixaxua díiluttach díhchi dasshihchíssaalah. Heehtaa kúh bach íkaakuuak bach kuxsáalah. ⁵Christ Jesus ammaa iískusseesh an baa íkeesh an baa dasshihché díiluh kala kootáalah.

⁶ Akbaatatdía ala kootéesh Christ Jesus kúh koottáahilik.

Heehtaa Christ Jesus alasáashiwaaxpeesh dak an baatcháacheesh dak an báakaacheesh dak hilílik Akbaatatdía ala kooté íh kala koottáahileesh xaxúa dúushiik.

7 Itchihik kal ílala hilílik akítchileesh kal ii díassaak díushiik.

Iwahkoocheesh hinna awé áakeen bíshdaak bilaxpáake ala kootúuash koótdek.

Haak ittákkaa ak baa ishkawáashdek.

8 Kalakoon ak cheéshdeesh ii an bilaxpáake Akbaatatdía an baa an díahcheesh díá aa ala shée aahíik.

Hinna an baa kalátcheesh an báakkussahkeesh aahíik. Kalako ii dútchixawiikaassuum baawatbakálamaam

kuss dakkaasúum koon shéek.

9 Kalako ii Anmaaiwaakoochihtéesh kuhtée kal an báakkussahkeesh Akbaatatdía dúttak báaxxiak koon díushiik.

Deéla ammaa kúuash bale dáashim ítchim dak an baatcháachkaasheesh dak kal ak baa íkuchke koóhchem kal ihée koótdeetak.

10 Akbaatatdía ii íwahkoocheesh báakukko dak awé dak awé awúua dak ammaa ala kooléesh xaxúa Christ Jesus chikittaakuuák kuss chiwakáaulak hiliatak

11 ak kooléesh xaxúa al iikukkúuan hilíashiok.

“Jesus Christ baatách xaxuatáahilia baa báakkussahke baa ífschiisaaleete koók.” huulak hiliachik.

Kalako ii Akbaatatdía koóm Iilápxe kóosh dáshe báaxxiak ala chikittaakúuash kuúohmaachik.

Christ an dii bilaxpáakuua ii baa xíassaahkaalah.

12 Biilápaachkaatuuan hinna íwahkooteesh an dii an díawahkuua díaluuash kal ii íkuxxache dífakaalah. Bii ala koolé dak bii ala koolássaahaa dak an baa dáhchiwakiiash díataahilaalah. Bilaxpáakuum Akbaatatdía iléesh an baa annamníoosh kúh akúkussahke aalaliíak díalaawialaaliilush daachik. **13** Akbaatatdía iiaxúa ammaa dii díahchewioo dalásawuuuan díushiilassheen díalaawialuulak kootáhcheihmaachik.

14 Ammaa díaluuash xaxúa Akbaatatdía dak dís bassáalituuash dak kaláttaalah. Baa aashtáchissaak dilaáhissaak ammaa dii díahkuuash díaalal. **15** An díhchi dilúttuuash íwahkootaalah. Koótdulak bilaxpáakuum baa kalátchessaak baan áxp baa hilaachíssaak baa

tátchissaak baa kxawíihileesh héeleennuulahtaa diiluk an baa díhkaxshileetuum ammaa dii al aalióoleetak. Kalako ii al ihchi dútchiilush daacheesh xíassaakaashdaak éhchelahkuuk. Bilitaachiia dak ihké dak sáashiikaasheesh an baáu xíassaakaashiiluash ko kala koótdaalah.

¹⁶ Akbaatatdía ammaa íkuchke ii an bilaxpáakuua ii baa koochihtalaatbíoolak kootíihmaachim éhchehkaalah.

Heelak an baa díaluuash iláxiwaawihmaachik. Ilak ii dii baachiwaáu dii héeleenmaalak ammaa díawaakaasheesh ittákkaa díawaassaak. Kalako ii Christ ala chisshíia ko baápbishdak dii ii koótbaak baawihkammáatbaatchaachka ashbaawihmaachik. ¹⁷ Aaláa Roman bacheeítchikaasheesh koóum bii dappíolak kalako ii bas íle xéih. Kootdák hileen akchiwakíiwachéeitche baáchuuwilaxxee ii páaxxuuash Akbaatatdía kuíolak ko kala kootíihmaachik. Diiluk Christ an dákhalattuuash chichútduulassheen Akbaatatdía kusséesh baatách xaxúa díhchi dákuuk. Ii koótduuash ammaa dii díahkuuash xaxúa díalaalohmaachik. Akchiwakíiwachéeitche Akbaatatdía kusseé an baaaaleéash ko kala koótdaalohmaachik. Kal ii kootéesh biixaxúa Akbaatatdía kusseé baatách xaxúa anbihchi bakúuash ko ii baawihkammáatbaalitbihmaachik bii dappíolahtaa.

¹⁸ Haak biixaxúa Akbaatatdía kusséesh baatách xaxúa bihchi bahkukúum díiluh dalásittaak baalíhkammaatdiilush daachik.

Timothysh dak Epaphroditus dak

¹⁹ Baxxiilaatúuash Jesus kon bii kuxshím saskáat Timothysh díluss híuwahchewiaweesh kootáhcheihm baliachkaashik. Ii koótbaawihmaacheesh baa an bii ala kootéesh dii chiwaáulak ii dalásitchilohmaachik. Shóon chisshíilak díiluh baa an dii ala kootúuash bii chiweéihmaachik. Bíh kalako ii bii píishko páachilaak ii balasé ítchiihmaachik. ²⁰ Balee héele Timothysh ala kootéesh awáxpéesh héele ak koótdeetak ak dii baailísaakuuash koók. An dii ala kootúuash ak éhchekaashbiash Timothysh koók. Bittáchissaak. Heem Timothysh koóm ammaa díluss déewahchewiaweesh koók. ²¹ An basshihchéesh hileen hawéese xaxúa ammaa an déewahchewiish daacheesh íluttach ihchi dasshihchíohmaachik. Jesus Christ daasalakootéesh kuss

dasshihchíssaaohmaachik. 22 Timothysh baa bilaxpáakdaht ala kooté élahkuum Akbaatatdía dak hawéese dak an baa hilakúuash ítchikaassheesh dii íkaahkuum Timothysh bii áxp baa hilikaásak kal élahkaak Jesus Christ is baa iichiweé ítcheesh aláxalaa déehchem élahkuuk. An bach awáxp baa díawuuash kúmmaam iisáaksheem iilápxe áxp baa hinnák ko kala kooták. 23 Heem baláshawatbaak hinné díluss déewahchewihmaachik. Heehtaa bii shooléelitdak koochihk éwahkaak hilaa déewahchek. 24 Kala shóohtaa shóotdaht it balásduupassaak kala saskáat Baxxiilaatúuash bíh dílussee baaléewiawaam kootáhcheihmaachik.

25-26 Haak deéla Epaphroditus huua biilápaaachkaateesh koók. Bat bahkuxshífiluk. Ammaa baalúulak ammaa chúuss baaléesh hilílik bii áxpak chúuss déek. Akíssatdee ammaa chúuss daáulak ammaa baalúuhiluulak bach áxp baa hilíluuash ko kan balee kala kooták. Ammaa baalúuliaweesh chúuss baaléelak bii kuxshílahkaak bíssse ko ii húulahkuuk. Díixaxua dii íkaaissak ii ihchi baailíshek. Deéla baakuhpáam an dííkukkuum éhchem kúh ii ihchi daásxawíihchek. Heem hilaakée balasé díawaak kal an díluss chisshíiwahchewiawaak. 27 Kooták. Baakuhpáak ííkasshe ii itta shéelaak. Heehtaa Akbaatatdía an balee daásdeesh hinna Epaphroditus óochiahchem ii ishtatáachissheesh ii bíh balasé ittéek. 28 Hinna íwahkooteesh kalako ii biixaachíssaak dílussee saskáat déewahchewiawaak. Iwak díawaak kala chii alákuulak kal ii baalíhkammaatuulak baliachik. Kalako ii bíh an balásxawíiash koomnák baliachik. 29-30 Ak bii kuksawakóosh dii annaachíssatuuk. Christ an baa hilakúuash itta ii shéelaahaa koowéessaak. Hinna íwahkooteesh kalako ii al alóhchikaapuuush ii baalíhkammaachkissaalah. Baxxiilaatúua ak kalátcheesh an bach óhchikaapuuush ko kala kootáalah. Epaphroditus ala kootéesh dak ak kootéesh chikittaakuuáalah.

3 Akchiwakíiwakupeen it ammaa ii dii awáxp balíwiaweesh hinné koók. Baxxiilaatúuash kuttáche ii dalásitchikaashdakaaulak kala koók.

an baa tátchikaatam koottáahileesh

Hinné iíschiisaa dii baachiwaáuwishihta hilaakée kala chii díluss baawalaátuuash beésshiaweechissaak. Dii kúawioolahtaa an baawalaácheesh ii aliilúuleetihmaachik.

²Hileen bilaxpáakuum ditchiláachkaasak baa chikittúuleeteesh kooté alaxaxxáalah. Baa iháat ak ii baa baachimmíhkaak ak baa kxawífilioosh alaxaxxáalah. Díhch íassiialah. Ammaa dáhkalattuuash dii iháass aaléewiak kootáa dii áaxxaapashkaahmiaoahmaachik. Al áaxxaapashkuuash kuttách hilaa ii Akbaatatdía is bilaxpáakuua dii hawáhchewiook. ³Iwak bilaxpáake “Al áaxxaapashkuuash ii Abraham is íilanee balee hawáhchem kootáa Akbaatatdía is bilaxpáake bíluk.” huuk. Bii ahúum balee áaxxaapashkussuuhtaa Abraham is íilannteetaahile biiluuan bíluk. Kootáa Akbaatatdía is bilaxpáaktaahile bíluk. Baleiláaxbaaxpee an balee kuxhéesh ko ii an balee an bilaxpáake ii Akbaatatdía bahchiwakáak baa díawaawakuuk. Christ Jesus kusséesh dáashe báaxxiwaak ii baa ítchikaashbeesh Akbaatatdía is bilaxpáakeesheh ko ii balee hawáhchek. Balee axúa kuss baa an díoo kúh baa an díawuua Akbaatatdía is bilaxpáake ii balee hawáhkuuash bahkalátchessuuk. ⁴⁻⁵Iwak hilíateesh ii bihchi biáwaassuuk. Baaleetdak al ii bihchi bahkuxshíwishdak biichihk áá díawaawihmaachik.

An bii bishé kalakoon bas baáhko sáhpuam kalakoon bii áaxxaapashkuuk. Israel bilaxpáake ko bii hawák. Benjamin ashammaléaxxiia ko bii hawák. Hebrew bas íilanee dak an balíia dak an baa bahkalátche dak kala shóossaalaht kalako ii baatách xaxúa bii Hebrew kooté koók. Bii Pharisee kootám kalako ii baleilíiaakaxpissuum Moses bilikkúuash bahkalátchekaashik. Kooták. Akian ammaa ala kootéesh hinne kal ii xíassaakaashihiukuuk. Baa an díaweesh dak bii sapée dak ii bihchi biáwaakaashdak ihée sapéelahtaa an bii ala kooté kóoxxuuleetiihmaachik. Hilíachiisaa hinna baa an díaweesh ii bihchi bahkuxshíwiáwaalak baaleetiihmaachik. ⁶Kooták. Bilaxpáake ak awé alasshihchéesh bii baaík sheewíak heelolak “Baleilíiaakaxpissee dússhishik.” bii helitdelelok. Ala kootéesh bilaxpáake baleilíiaakaxpissee kalátchewahchewiawaakaashik. An basshihché “Bilaxpáake Christ ak kalátcheesh baleilíiaakaxpissuuash haawéewiook.” balíatak ko ii kootáa baappiiaawaakáhkak baatcheeshkaáshbaak haawitáahinmaawiawaawaalichik.

⁷Koottaléesh hinna baa an díaweesh ii bihch ítchiwaak baliachik. Heehtaa hilaakée hinna baa an díaweesh bahchilasshihchíwem koolíash baa hámneetak Christ kusseé kúh baa hámneetak. ⁸Hinna awé ammaa ala kooléesh al ii bihchi bahkuxshíleetak hinna Christ Jesus al éwahchewiaweesh kuk baatách xaxúa baa iíschiisaaleetak. Hinna an baa iískusseesh an baa íkeesh an baa dasshihché bíh koótbaawiish daacheesh íwahkootbaalak kal ii bihchi bahkuxshikaásheesh koóihmaachik. Heem hinna awé ammaa ala kooléesh dak baatách xaxúa kan baa hámneettaahiliuk. Baa al ii díassuua dak baa ala xawíia hawáxiwaailuash ko kala kootíuk. ⁹Kal ii hilíatbeesh Christ bii eetáahinnak baliatak ko ii koótbaak. Baleilíiaakaxpisseeesh kusséesh bahkalátchehtaa ii bihchi baa tátchiwahchessaak Akbaatatdía kusséesh baa annámmaassaak an bii íkeesh ítchiwaassaak. Heehtaa Christ an bahkalátchekaasheesh kalako ii Akbaatatdía iiaxúa al íkeen bii baa táttag baa ala kootkaáshe díawaam bii áakaawachihchek. ¹⁰Kooták. Christ éwahchewiawaak íwahkootbaak al éwahcheesh áxpiwahkaawaalammiawaak. Akbaatatdía an baatcháacheesh an baaxpéesh ko ii bilaxpáakbewiawaak ii baa koochihtalák baliatak Ischawíuan Dakkaasúua shéem chiléhcheesh Akbaatatdía an baatcháacheesh ii díash ko bii kootáawakdak baliachik. Akbaatatdía an bahkalátcheesh kalako ii baa chíuss baaláak ii baashdáhtaa chíuss baaléewiawaak Ischawíuan Dakkaasúua ii baashbakbiáwaak. Ischawíuan Dakkaasúua Akbaatatdía ala kalátcheesh kalako ii baa chíuss déesh ii saawakóosh ko ii koótbaawiawaak. ¹¹Ammaa díawaawiawaakaasheesh kal ii ammaa hilíatdak baliacheesh baashdák píishchiisaa kaka bii bilaxpáakahchewiam éwahkaak kalako ii Akbaatatdía bii kulutchilák basshihchíssaawihmaachik.

Ammaa dishóocheeleesh kuttách dasshihtáalah.

¹²Akchiwakíiwakupeen ala koottáahile al éwahchekaashe it baasák kaka bii chiléhchessaak. Kooták. It bii annawitáahilissaak. Heehtaa Christ Jesus ii bii pátcheesh ala kootéesh éwahkaak píisshe baaléelak hiliachim éwahchewiawaak ala kooté koótbeewiawaakaasak

balúuawaakahkuk. ¹³ Christ ala kootéesh bik it bii kootássaak. Bilaxpáakeem xalússhilak kal iipatchíssaak iisásxualaak bilaxsheewíak. Heem kan bii písshessaaawakaassaak baam díaweesh kal ii bihchi baasshihchíwaassaak ammaa baa iishóocheeleesh ko kuss awákaak. ¹⁴ Christ Jesus kusséesh basshihchikaásak al ii éwahcheesh áxpiwahlkaawaalammiawaak. Iwahkootbaalak kalako ii ala kootéesh koótbee aa an bii bilaxpáake shóohkalak aawaawiáwaak. Ii koótbeesh Ischawúuan Dakkaasúua saawakúm baapéem Akbaatatdía bii ilíihmaatdak Anmaaiiwaakoochihtéesh awáxpak bii koolfihmaachik. ¹⁵ Kooták. Díixaxua baa annawitáahinnaawialluulak an baa basshihchéesh dáasshihchiliilush daachik. Hinna díluss an baawalaácheesh bii aaláshtatdak Akbaatatdía ílila baa dii éhchehcheohmaachik. ¹⁶ Akbaatatdía kal an balee baa éhchehcheesh ii an bihchi buluttúua koótbuulak koók.

¹⁷ Akchiwakíiwakupeen díixaxua an díhchi dilúttuuash ítcheesh koowéessaak an díawee kootáalah. An dii bilaxpáakuua ítchiiak bilaxpáakuum al ihchi díttuua an díawuuash ko kala kootúuash kootáalah. ¹⁸ Ischawúuan Dakkaasúua baawatbakálaam koon saák ii ammaa kxawíihiluuash koowíio áakaawachihchewiak. Hileen bilaxpáake ahúm “Ischawúuan Dakkaasúua bahkalátchek.” huuhtaa ala xatáaush kalátcressaaak iichúuluuash ii baa xíassaaahchek. Heelak diiluk hileén ala kootúuash koochéessaalah. Hileen Christ is koochíiash ala kootúuash ahú aa kal iíschiisaa kal ii dii awáxp biichiwáauhtaa dii éhchekaashbahchewiawaak ko ii kala chii dii baachiwáuk. An baa hilúuash kalako ii balasé xawfia ii háaksee bíwek. ¹⁹ Baa annawéessaak baa ala kxawíia isítchiiak daasalakootúua ítchisseesh ko díawiook. Kal íwahkootaak Akbaatatdía ammaa díahchewiakaasheesh kuk díassuulassheen an baa hilúuash ii baa ilusshíchiilush daataak baaleettaa baa íáleetak ii apúua báakukko díoolassheen hinna awé áakeen baa ala kooléesh kuttát ko dasshihchéesh Akbaatatdía al ilíia kalátcressuulassheen kalako ii datchúshihkuua ii baa koochihtíihmaachik. ²⁰ Heehthaai biluk Akbaatatdía is awé ítcheesh balee ala kooláhcheesh koóm biluk akian ammaa iháattuuash koótbuassuuk. Hileen

bilaxpáakuum ak baa kalátchesseesh an dútchikxawiiawiash biiluk Baxxiilaatúuash Jesus Christ báakukkoko huuák balee iléewiam ko awóolak biiwaachíssuuk. ²¹ Jesus Christ baa an díawiash alíinmishik. Heem shóon huulák an baaxpéesh an baatcháacheesh ii balee axúash saalawák ítchissaak baa ala kxawíia ii balee flutchikeesh balee kummílak ala kootéesh ko balee kala kootíhmaachik.

4 Akchiwakíiwakuupeeñ dii awáchissuuk. Díiluss bii chichéessaak dii awákaawiawuuk. Ammaa an díaluua ii balasé íttak ii bapásee báaxxiwaak. Biilápaachkaatuu hinna an baawalaáche al ii dii baa awóowiiosh kalako ii Baxxiilaatúua an dáhkalattuuash itchíiakaassaakaalah. Kalako ii díhchi dilúttuuash ítchikaassaalah.

ammaa dii an díawahkuua

² Euodia huua dak Syntyche huua dak an dii díawahchewiawuua hinné koók. An bat dilípoo kala koowíiak bat shéess díss baawishíttaalah. Baxxiilaatúua dii aáum dáhkalattuum díilapta bach áxpak baa hilák ala kooté koótdaalal. ³ Awáxpe sheeh Euodiash dak Syntychesh dak iilápte hiiák bat daáshawatchehkaak ii daáschiaxapiiah. Bilaxpáake ahúm balee iichúuluuhtha hileen bíoom bii kuxshikaásak baleiichiweítche bii áxpak éetshii déehkuuk. Deéla Clement huuash dak ak bii áxp baa hiléesh xaxúa áxpak kúh kootúuk. Anmaaiiwaakoochihté dáasuua koon baalaátuuash dáasuua héeleeluum an bilaxpáakuua ii baa koochitíhmaachik.

⁴ Hileen an balíia iiháake koóuk. Baxxiilaatúuash dii aáum is bilaxpáakeesh ko dii hawúuk. Kalako ii baalíhkammaat aasúuadakaaliilush daachik. Kala chii íwak sheewáawiik. “Baalíhkammaataalah.” ⁵ Bilaxpáake xaxúa daásdeeak kuss dís baawishíttaalah. Iwak ii sheewée Baxxiilaatúuash kal áhtak. Kala saskáat húuihmaacheesh kalaaxtássaalah. ⁶ Baa dalásawuuuan daatdeettaalah. Baaleettaa kala shóohtha shóotdaht Akbaatadía kuss chiwakáalah. Ak dii kuxsakaáush koóm ammaa dakúuweesh chiwaák “Bii kuxshíh.” haalah. Deéla kusseé “Ahóoh.” haalah. ⁷ Koótduulak Akbaatadía baa dalásawuuuan daachíhchessaaihmaachik. Kooták. Baakoon ítche dii daachíhcheihmaachik. Bilaxpáake dak

áaxxee baa ala koolé dak kusséesh an baa dáasshihche baa annawéehmaachik. Ii koochéesh an dákhalatchekaasheesh ko ii xaxúa kootáhkaalakuuk. Heem kan baa dii chúuass déelak kootáa it baakoon ítche dáakahkulak sáapii kootdák dáalaaxtalohmaachik.

⁸ Akchiwakíiwakupeen baa hawátam kala chii baawalaátbiawaak. Hileen xaxúa Akbaatatdía baa isítche dak hileen bilaxpáake ammaa ítchihkaak ii iláush dak dáasshihchiliilush daachik. Hileén koóuk baa ala koottáahile dak baa ala hoowikáate dak baa annawé dak baa baaxpée dak baa al ítche dak. Iwak kala ko an dii bilaxpáakeesh ii xachíihkaalah. ⁹ Ammaa dii baachimmíwahkuuash xaxúa dak ammaa sheewée an dííkukkuuash dak ammaa díawee al alákuuash dak díinnaxuoosh kal an díalaalakaaliilush daacheesh koóuk. Hilátduulak kalako ii Akbaatatdía dii bakúteen daachíihmaachik. Kalako ii an dilápaliioleetak dalásuua ilúxalaa dilúshiilohmaachik.

Philippians kuss “Ahóoh.” hek Paulsh.

¹⁰ Baawihkammáachik. Ífschiisaa ammaa díalaawiilakuua ítchikaashduuash bii baalilísum ii koótduu. Kalakoon bii dákuxshiwialuuht anníuleetaht bii dákchichelahaalakaam éwahchek. Hilaakée kala chii an bii baalilísuuash ii baa xíassaalahkuuash ko ii baawihkammáachkaasak Akbaatatdía kuss “Ahoooh.” baaik. ¹¹ Baa baakúummishdak ko ii íwak sheewáassaak. Akbaatatdía baa an bakó baalíu xuh shóotdahtaa díawaassaassaak. Kala shóohtaa shóotdaht kal ii an balapáleeleetbihmaachim éwahkaak baakoon íttawaalichík. ¹² Baa ala shíishiahe kúh an bihchi bulutché éwahchek. Hinné koottáahilik. Biaxpáshi xuh balíishi xuh bii baatcheeshí xuh bii baatcheeshíssaalak an bihchi bulutché éwahchek. Baakoon balasé buluxáak baalichík. ¹³ Akbaatatdía baa baatcháache bakóosh ko ii baa an díawaawiish daache awáakaawachik. ¹⁴ Ammaa díalaawiilakuuash xaxúa baakúuwissahtaa díilussee “Ahóokaashilah.” baak. Baawilísaak baa chúuss baaléesh an bii an dákuxsuum díiluh ko ii dihchi baa chúuss déelahkuuk.

¹⁵ Philippi ak kooléesh ak baa kalátcheesh díiluh hinné élahkuuk. Awám Macedonia huua bii kooléesh

baleiichiweeítcheesh diichihi k áa dii baachiwaáuk. Dii bii héeleeluash kalakoon Macedonia koon baaléesh kukáakan ak baa kalátcheesh ammaa díawee kusseé ak bii kuxhéesh díiluttachkaatak. Ammaa bii dákuuash kalako ii hileen ihée baleiichiweeítcheesh ii baa chimmíwahchewiawaalak kootíihmaachik. ¹⁶Awaasúualaho Thessalonica bii kooléesh kúh ammaa baakúuweesh an bii dákuxsuuash hawáttaassaak díuppaalichim bii dákuxsuuash. ¹⁷Bii dákuxsuuash ítchiluuhtaa baa bii dákdakaaulak baliatak ii hilásheewaassaak. Itchihi Akbaatatdía an dii baa áatchinnaachihcheesh ko baakaanmalákoosh bas biipé koók. ¹⁸Ammaa bii dákuua xaxúa Epaphroditus bíss óolahkuuash kalako ii hilaakée ammaa baakúuweesh xaxuatáahilia kan beék. Ammaa bii dákuua Akbaatatdía baa dákitchiluulak ko kala kootám xaxuatáahilia ii “Ahóoh.” haak isítchikaasshek. ¹⁹Deéla Akbaatatdía al ii dii kuksúuash kuk kal ii baa koochihták. Ischawúuan Dakkaasúua saawilikkúuash kalako ii ammaa baakúuwuuash xaxúa ákkuuwiiawilikkuum bulutchíwohmaachik. Heem ammaa dakúuwuuash xaxuatáahilia Akbaatatdía kuk kan díalakdakaaohmaachik. ²⁰Heem Baksáau Akbaatatdía dáashe báaxxiwaawook. Bilaxpáakkootaa ala chikittaakuúosh ii baa koochihtíh. Ahóoh.

“Kala chii shóotaachi?” baak.

²¹Akbaatatdía is bilaxpáakeesh xaxúa óhchikaapbakaalah ii íkuxxache Christ Jesus ak kalátcheesh. Ak bii áxpak ak baa kaláttaak Akbaatatdía ak baa hilakúuash ak hileeléesh xaxúa díiluss “Shóotaachi?” huuk. ²²Hilihtée hinna awaasúualaho kúh koon Akbaatatdía is bilaxpáake díiluss “Shóotaachi?” huuk. Bacheeítchikaashe Caesar huuash aasúua ak koon baa hilák deéla kúh hám baa kaláttuum dii chichéhkaalakak díiluss “Shóotaachi?” huuk.

²³Baxxiilaatúuash Jesus Christ dii áatchinnaachihkuuash ko ii al ítche áalahkuuash koochihtéewiash ko ii bahchiwakíik. Ahóoh.